

SEPTEMBER 2019

TEE ÜLETAMISEL OLEN TÄHELEPANELIK JA ETTEVAATLIK!

EESTI VANASÕNA: ÜHEKSA KORDA MÕÕDA, ÜKS KORD LÕIKA.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: ÜHEKSA KORDA VAATAN, ÜKS KORD ASTUN.

1. Kes on liikleja ja kus ta liigub (jalakäija, jalgrattur, sõitja, juht)?
2. Teeületuskohad (tunnel, sild, reguleeritud ja reguleerimata ülekäigurada).
3. Teeületamise ABC: enne tee ületamist peatun, vaatan mõlemale poole ja veendun, et autosid ei tule või nad on seisma jäänud.
4. Ohud teeületamisel (piiratud nähtavus, lapse väikene kasv, juhivoolne märkamine, pilkkontakt, liikuma hakkava auto tunnused: inimene sees, tuled põlevad, mootori hääl, taga valge tuli näitab, et tagumine käik on sees jne).

Nooremate lastega õppekäik lasteaia õuealal (teeületamise ABC harjutamine ja ohud teeületamisel). Vanemate lastega õppekäik liikluskeskkonda (võimalikud erinevad teeületuskohad, teeületamise ABC).

Kodu- ja lasteaia tee vaatlus õpetaja etteantud kava alusel. Tulemuste esitamine kas joonistusena, hommikuringis jutustamisena või rühma raamatuna.

Liikluse alateema õpitulemused: Teab jalakäija jaoks ohutuid teeületuskohti erinevates liikluskeskkondades; valib jalakäijana tee ületamiseks ohutu koha; lapsed saavad aru ohust, et autojuht ei pruugi neid alati näha; teavad väliseid märke, mille abil hinnata, kas õuealal olev auto valmistub sõitma hakkamiseks.

Meie rühma tegevused:

OKTOOBER 2019

KANNAN HELKURIT, SIIS OLEN LIIKLUSES NÄHTAV!

EESTI VANASÕNA: KUI SIND POLE INTERNETIS, SIIS SIND POLE OLEMAS.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: KUI SIND POLE NÄHA, SIIS SIND POLE OLEMAS.

1. Liikluskeskkond sügisel (ilmastikutingimused, pimed aeg, halb nähtavus).
2. Liiklemine sügisel (enda nähtavaks tegemine, teeületusel auto pidurdusteeekonna pikenemine).
3. Helkur (mis on helkur, helkuri tööpõhimõtte, õigesti kandmine).

Helkurivaatlus. Katse valgus ja pimedas ruumis (helkurid tahvlil, riide küljes või riputatuna). Laps vaatleb taskulambiga helkureid umbes kahe meetri kauguselt, näidates silmade kõrguselt helkuritele taskulambiga valgust peale. Lapse ülesanne on vaadelda, milliseid helkureid ta näeb ning kas kõik paistavad ühtmoodi silma. Kui kõik lapsed on helkurite vaatluse läbi teinud viiakse suures ringis läbi arutelu helkuri tööpõhimõttest ja kuidas helkurit õigesti kasutada liikluses (jalakäijana, jalgratturina). Soovitav lastega mängida helkuriga varustatud mänguasjade otsimise mängu pimedas ruumis. Erinevaid katse kirjeldusi leiate õpetajaraamatust. Lisainfo: www.silmapaistev.ee.

Õpetaja koos lastega valmistavad ette eeltööna (joonistavad või šablooni järgi) pereliikmete kontuurid. Kodus viiakse ühiselt läbi pereliikmete üleriide vaatlus ja tuvastatakse, milliseid enda nähtavaks tegevaid vahendeid ja võimalusi üleriidel on kasutatud. Tulemused joonistatakse perepildile. Õpetajal võimalus viia läbi kogemusvahetust kas hommikuringis või koostada näitus.

Liikluse alateema õpitulemused: teab, et helkuri kandmine aitab pimed ajal end autojuhile nähtavaks teha; jälgib täiskasvanu suunamisel helkuri olemasolu endal ja teistel.

Meie rühma tegevused:

NOVEMBER 2019

AUTOS JA BUSSIS SÕITES KINNITAN TURVAVÖÖ!

EESTI VANASÕNA: MIS KINNI EI OLE, SAAB KINNI LÖÖDUD.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: MIS KINNI EI OLE, SAAB KINNI PANDUD.

1. Lapse turvavarustus autos (turvatool, turvavöö).
2. Miks on turvavöö vajalik? Turvavöö vajalikkus (hoiab keha istme küljes paigal – takistab kokkupõrkel vigastusi autos või autost välja lendamist).
3. Turvavöö ABC: autosse või bussi istudes kinnitan turvavöö õigesti (keha ligidalt, turvavöö diagonaalrihm peab jooksuma õlanuki ja kaela vahelt üle rangluu ning horisontaalrihm üle reite võimalikult puusaliigese lähedalt, keerdudeta).

Katse isemeisterdatud- või mänguautodega. Katse lühikirjeldus: kahes autos on reisijad (nt pingpongi pallid), ühes autos on reisija turvavööga kinnitatud (kummiga, teibiga vms) ja teises autos kinnitamata. Lavastatakse autode kokkupõrge ning vaadeldakse, mis juhtub reisijatega autodes. Täpsem katse kirjeldus koos looga olemas õpetajaraamatus.

Õpetaja koostab õigete ja valede väidete lehe ning palub lapsevanemal ja lapsel see ühiselt kodus ära täita. Lasteaias vaadatakse töölehed üle, parandatakse võimalikud vead ja seejärel viib laps lehe uuesti koju, et vanem saaks samuti tagasisidet. Õpetajal on võimalus tunnustada lapse ja vanema koostööd. Ideid väideteks saab <https://goo.gl/BurQDX>.

Liikluse alateema õpitulemused: Teab, et lapsed peavad autos kasutama turvatooli. Kasutab autos sõites turvatooli.

Meie rühma tegevused:

DETSEMBER 2019

TALVEL ARVESTAN LIBEDUSE JA KÕRGETE HANGEDEGA!

EESTI VANASÕNA: LIBE TEE PANEB JALA LIBISEMA. MIDA KÕRGEMAD
LUMEHANGED, SEDA SUUREMAD VILJARÕUGUD.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: LIBE TEE PANEB JALA LIBISEMA. MIDA KÕRGEMAD
LUMEHANGED, SEDA SUUREM ON OHT MÄRKAMATUKS JÄÄDA.

1. Liikluskeskkond talvel (ilmastikutingimused, pimed aeg, libedus, hanged).
2. Liiklemine talvel (enda nähtavaks tegemine – eristumine taustast, teeületusel auto pidurdusteed väga pikk).
3. Ohud talvises liikluses (piiratud nähtavus – hanged, kelgul istuv laps, ere lumi; kelgutamine, suusatamine, uisutamine tänava/sõidutee ääres, teeületusel libisemine, sõidukite astmed võivad olla libedad).

Rollimäng: Õpetaja eestvedamisel valmistatakse rühma mänguline teeületuskoht, mille juures on „suur lumehang“. Lapsed jaotatakse pooleks, ühed on jalakäijad ja teised autojuhid. Kaks korda mängitakse läbi teeületuse situatsioon, kus jalakäijad on lumehange varjust teed ületamas. Pärast esimest läbimängu kirjeldavad lapsed, kas nad nägid teist liiklejat ja mis tunne neil oli oma rollis. Õpetaja saab suunavate küsimustega tuua välja ohukohad. Seejärel vahetatakse rollid ja mäng jätkub.

Õpetajad koos lastega kujundavad vanematele suunatud stendi/plakati/infolehe talvisest liiklemisest/liiklusest.

Liikluse alateema õpitulemused: Kirjeldab võimalikke ohte jalakäijana erinevatel aastaaegadel.

Meie rühma tegevused:

JAANUAR 2020

LIIKLUSES ON REEGLID JA NEED KEHTIVAD KÕIGILE!

EESTI VANASÕNA: EI OLE MEES SEE, KES AMETI SAAB, VAID SEE, KES AMETIST KINNI PEAB.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: EI OLE TUBLI LIIKLEJA SEE, KES REEGLEID AINULT TEAB, VAID SEE, KES KA REEGLITEST KINNI PEAB.

1. Liiklusreeglid: mis need on ja milleks on need vajalikud?
2. Liiklusmärgid kui liikluse korraldamise vahendid (märgi sümboolika tajumine) - hoiatusmärgid (punase äärega kolmnurksed) , keelumärgid (punase äärega ümmargused) , kohustusmärgid (ümmargused seest sinised) jne.
3. Liiklusfoor kui liikluse reguleerimise vahend.
4. Liikluses käitumise reeglid (tähelepanelikkus, viisakus ja teiste liiklejatega arvestamine).
5. Hädaabinumber 112.

Oma rühmas liikumise ja õppekäikudel ühiste reeglite koostamine koos lastega.

Reegleid tutvustatakse vanematele nt stendil, koosolekul, ühistegevuses. Iga perekond koostab ise endile liiklemise põhireeglid (vanema eeskuju on oluline). Võimalus õpetajal koondada need kokku raamatuks, näituseks vms.

Liikluse alateema õpitulemused: Liikluse alateema õpitulemused: kirjeldab võimalikke ohte liikluses oma liikumisviisist tulenevalt, sh oma koduteel (lasteaia ja kodu vahel); teab hädaabinumbrit 112.

Meie rühma tegevused:

VEEBRUAR 2020

MÄRKAN RONGI JA LASEN RONGI LÄBI!

EESTI VANASÕNA: ÄRA USU ENNE, KUI NÄED.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: ÄRA USU ENNE, KUI NÄED, ET RONGI EI TULE.

1. Rong: tema erinevused autoga võrreldes (sõidutee vs. raudtee; rong on alati peateel, rong ei saa pöörata; pidurdusteed on väga pikk).
2. Raudtee ületuskohad: ülekäigusild, tunnel, ülekäik, ülesõit.
3. Raudtee ületamise ABC: Vaata, kuula, ela! Vaatan ja veendun, et rongi ei tule, alles siis astun tee.
4. Käitumine rongijaamas (ooteplatvorm, ohutu kaugus raudteest, raudteel käimine on keelatud, rongi sisenemine).

Paikkonna võimalustest tulenevalt viib õpetaja koolieelikute rühmaga läbi raudteejaama vaatluse või mõne rongijaama pildi analüüsi.

Võimalusel käia vanemaid kaasates rongiga sõitmas (käitumine rongijaamas ja rongis, rongi sisenemine).

Liikluse alateema õpitulemused: Teab jalakäija jaoks ohutuid teeületuse kohti erinevates liikluskeskkondades; valib jalakäijana tee ületamiseks ohutu koha.

Meie rühma tegevused:

MÄRTS 2020

LIIKLEMISEKS ON PALJU ERINEVAID VÕIMALUSI!

EESTI VANASÕNA: HÄID LAMBAID MAHUB PALJU ÜHTE LAUTA.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: HÄID JALAKÄIJAID, JALGRATTUREID, AUTO-,
RONGI- JA BUSSIJUHTE MAHUB PALJU MEIE LIIKLUSESSE.

1. Jalakäija ja jalakäija abivahendid (rula, rulluisud, tõukeratas): peamised reeglid ja kus võib liikuda.
2. Jalgrattur ja tasakaaluliikuri juht: peamised reeglid ja kus võib liikuda.
3. Erinevad liikumisviisid ja -teed (laev/veetee, rong/raudtee, lennuk/õhutee, auto, buss, veok, eriotstarbelised sõidukid/sõidutee).
4. Tervislikud liikumisviisid.

Rühma liikumisviiside püramiidi koostamine: võib teha ainult laste liikumisviiside kohta (mingil kindlal perioodil nt südamenädalal) võivad olla kaasatud ka õpetajate, lasteaia personali ja lastevanemate liikumisviisid. Väga hea, kui tulemused esitatakse kõigile stendil nt püramiidina või graafiliselt.

Vanemad kaardistavad koos lastega nädala jooksul oma liikumisviise (nt igal hommikul märgitakse rühmas ära). Õpetaja võib ka teemat kitsendada: nt jalgsi käimise nädal, jalgrattaga sõitmise nädal vms. Sobib väga hästi sobitada südamenädala tegevustega.

Liikluse alateema õpitulemused: Kirjeldab enda ja oma pere liikumisviise.

Meie rühma tegevused:

APRILL 2020

TEEME RATTAD KEVADEKS KORDA!

EESTI VANASÕNA: MÄÄRITUD RATAS JOOKSEB IKKA LIBEDASTI.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: HOOLDATUD JA KORRAS RATAS SÕIDAB IKKA MÕNUSASTI.

1. Liiklemine kevadel (valge aeg liikumisviiside mitmekesisistumine, ere päike, rõõmus meel).
2. Jalgrattaga on tore sõita (korras ratas, kohustuslikud turvaelemendid, enda nähtavaks tegemine).

Tööleht, mäng, õppetegevus korras ratta elementide ning jalgratturi liikluses nähtavaks tegemise kohta (eristumine taustast, silmapaistmine). Ideid leiate õpetajaraamatust ja liikluskasvatuse veebilehelt. Tegevusi võib kutsuda läbi viima ka väljastpoolt koostööpartnerid: nt politsei, maanteeameti ennetustöö osakonna eksperdi, rattapoed, lapsevanemad vms.

Lasteaias õpitu kinnistamiseks tellida maanteeametist „Korras ratta“ kaarte ning soovitage vanematel selle abil pere rattad hooajaks korda teha.

Liikluse alateema õpitulemused: Laps teab, et rattaga lasteaia õuealal sõitmiseks peab ta jalgratas korras olema. Järgib rühmas ja lasteaia õuealal kokkulepitud reegleid, sh jalgrattaga sõitmise osas.

Meie rühma tegevused:

MAI 2020

KANNAN RATTAGA SÕITES KIIVRIT!

EESTI VANASÕNA: KUIDAS PEA, NÕNDA KÜBAR.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: KUIDAS PEA, NÕNDA KIIVER.

1. Kiiver (otstarve, õige kiivri valimine).
2. Kiivri õigesti pähe panemine (2V1 valem).
3. Jalgrattasõidu harjutamine (soovitusena kodudes kui võimaluse korral ka lasteaias).

Minikiivrikatse: vajaliku munakiivri saab tellida maanteeameti tellimiskeskonnast **tk.mnt.ee** ja katse kirjelduse video on liikluskasvatuse kodulehelt **<https://goo.gl/bPdQrT>**. Jalgrattaga sõidu harjutamise võimaluse pakkumine lasteaia territooriumil (osavusrada, jalgratta harjutusrada).

Perepäev. Ühisüritus, mille sisuks on liiklusohutusteemaline perepäev (muude teemade kõrval ka jalgrattasõit).

Liikluse alateema õpitulemused: Teab, et kiiver on oluline kaitsevahend rattaga sõitmisel. Teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita. Oskab kiivrit endale pähe panna.

Meie rühma tegevused:

JUUNI 2020

KAASLASTEGA LIIKLUSES KUULAN ÕPETAJAT!

EESTI VANASÕNA: AJA JUTTU JUTU AJAL, TEE TÖÖD TÖÖ AJAL.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: AJA JUTTU JUTU AJAL, JÄLGI ÕPETAJAT ÕPPEKÄIGUL.

1. Rühmaga liiklemise ja õuealal liikumise reeglite üle kordamine.
2. Praktiline harjutamine lasterühmaga liikumisel nii õuealal kui väljaspool territooriumi.
3. Sõpradega teel liikumise ohud (tähelepanu hajumine, jutustamine, tõuklemine, müramine jms)
4. Käitumine/reeglid sõites õppekäigule bussiga.

Kokkulepitud reeglite üle kordamine ja väikesed teemakohased ülesanded (vaatlused, enda ja teiste käitumise vaatlemine, loendamine, kordamine) igapäevastel õppekäikudel.

Vanemate kaasamine õppekäikudele ja -reisidele.

Liikluse alateema õpitulemused: Vaatleb õpetaja juhendamisel teiste käitumist liikluses, kirjeldab enda asukohta (ümbritseva suhtes); teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda, sh lastegrupis.

Meie rühma tegevused:

JUULI 2020

LIIKLUSES OLEN TÄHELEPANELIK JA EI KIIRUSTA!

EESTI VANASÕNA: HOOLETUS EES, ÕNNETUS TAGA.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: HOOLETUS JA TÄHELEPANEMATUS EES,
LIIKLUSÕNNETUS TAGA.

1. Liikluskeskkond suvel (ilmastikutingimused, vaba aja tegevuste sihtpunktid, reisimine, väliüritustel käimine, uued paigad).
2. Orienteerumine ajas ja ruumis tulenevalt suvisest liikluskeskkonnast.
3. Üksteisega arvestav liiklemine, eriotstarbeliste sõidukite märkamine ja neile eesõiguse andmine.

Lastega vestlused, kogemusvahetused liikluskogemustest eriotstarbeliste sõidukitega, mõtestage lahti kiirabi, pääste ja politsei kutsumise põhjused (hädaabinumber 112). Head ja halvad eeskujud liikluses.

Lastega vestlused, kogemusvahetused suvistest reisidest ja liikluskogemustest. Kuidas olla hea liikleja.

Liikluse alateema õpitulemused: Laps vaatleb õpetaja juhendamisel teiste käitumist liikluses, eristab õiget käitumist valest jalakäija ja kaasreisija näitel. Kirjeldab võimalikke ohte liikluses oma liikumisviisist tulenevalt, sh oma koduteel (lasteaia ja kodu vahel).

Meie rühma tegevused:

AUGUST 2020

OLEN LIIKLUSES VIISAKAS JA ARVESTAN TEISTE LIIKLEJATEGA!

EESTI VANASÕNA: KES ENDAST LUGU EI PEA, SELLEST EI PEA KA TEISED LUGU.

LIIKLUSTEEMALINE VANASÕNA: KES ISE LIIKLUSES EI OLE TEISTEGA ARVESTAV, SELLEGA EI ARVESTA TÄNAVAL KA TEISED.

1. Viisakas inimene on viisakas liikleja (liikluses suhtlemine erinevate liiklejatüüpide vahel).
2. Liikluse TERE (pilkkontakt, valmidus suhtlemiseks kaasliiklejaga).
3. Viisaka/ebaviisaka käitumise erinevused (piltide, situatsioonide vaatlemine, võrdlemine: analüüs, arutelu tagajärgede osas).

Praktilistel õppekäikudele viisaka suhtlemise elementide harjutamine (pilkkontakt – TERE, käeviibe, peanoogutus – AITÄH).

TERE-mängu eeltegevused:

1. Moodustada ring, suuremate gruppide puhul moodustada esialgu suur ring ja seejärel võib moodustada mitu väiksemat ringi;
2. Õpetada lastele selgeks noole saatmine või osutamine;
3. Õpetajana jää alati kõrvaltvaatajaks/koolitavate utsitajaks, et omada olukorrast tervikpilti ja seda, kas mäng toimib.

Mängu põhitegevus:

- *Laps loob silmside teise lapsega (teiselt poolt ringikaart);
- *Saadab talle kiire noole;
- *Noole saaja loob silmside järgmisega;
- *Saadab noole kiiresti uuele lapsele ja nii toimub korduvalt noolte tempokas vahetamine.

Veel võimalusi tegevuse läbiviimiseks:

- *Laps loob silmside teise lapsega (teiselt poolt ringikaart);
- *Saadab talle kiire noole, ütleb tema nime ja vahetab temaga kohad;
- *Noole saaja saavutab järgmisega silmside, ütleb tema nime ja vahetab omakorda temaga kohad.
- *Laps loob silmside teise lapsega (teiselt poolt ringikaart);
- *Saadab talle kiire noole ja vahetab temaga kohad;
- *Noole saaja saavutab järgmisega silmside ja vahetab omakorda temaga kohad.

Mängu tegevus joonisena:

Vanemate vestlusringid lastele (nt hommikul või õhtul). Igal päeval võiks paluda ühel vanemal või vanavanemal rääkida vestlusringis lastega või kirjutada oma lugu liiklusviisakuse teemal (nt „Minu eeskuju liikluses“).

Liikluse alateema õpitulemused: Väärtustab viisakust liikluskeskkonnas (liikluse TERE – pilkkontakt).

Meie rühma tegevused: